

WYKŁAD 7

Programowanie aplikacji mobilnych współpracujących z IoT

Przedmiot: Programowanie Aplikacji Mobilnych

Kierunek: Informatyka

Internet of Things — Technologie i architektura

Protokoły komunikacji

Android & iOS + IoT

Cloud Platforms

Bezpieczeństwo

Case Studies

Plan wykładu

Slajdy 1–4

Wprowadzenie do IoT i rola aplikacji mobilnych

Slajdy 5–8

Protokoły komunikacji (MQTT, CoAP, REST, WebSocket)

Slajdy 9–12

Łączność bezprzewodowa (BLE, Wi-Fi, Zigbee)

Slajdy 13–17

Programowanie Android & iOS dla IoT

Slajdy 18–21

Platformy chmurowe i przetwarzanie danych

Slajdy 22–25

Bezpieczeństwo i zarządzanie urządzeniami

Slajdy 26–28

Testowanie i optymalizacja

Slajdy 29–30

Case Studies i podsumowanie

Definicja i ekosystem Internetu Rzeczy (IoT)

"Sieć urządzeń fizycznych wyposażonych w czujniki, oprogramowanie i łączność umożliwiającą wymianę danych bez udziału człowieka"

75 mld

Urządzeń IoT
do 2030 r.

4.6 TB/dzień

Danych
generowanych

11 tys. USD

Wydatki na IoT
na firmę/rok

18.5%

CAGR rynku
IoT 2024–2030

Warstwy ekosystemu IoT

Urządzenia

Czujniki, akulatory,
mikrokontrolery

Łączność

Protokoły, sieci
bezprowadowe

Platforma

Cloud, analityka,
storage

Aplikacje

Mobilne, webowe,
dashboards

Rola Aplikacji Mobilnych w Systemach IoT

Interfejs użytkownika

Wizualizacja danych z czujników, sterowanie urządzeniami w czasie rzeczywistym, powiadomienia push.

Przetwarzanie lokalne

Edge computing na urządzeniu mobilnym — preprocessing danych przed transmisją, redukcja latencji.

Analityka i raporty

Dashboards, trendy historyczne, alerty progowe, eksport danych do systemów BI.

Brama komunikacyjna

Telefon jako lokalny hub IoT — agregacja danych z urządzeń BLE/Zigbee przed wysłaniem do chmury.

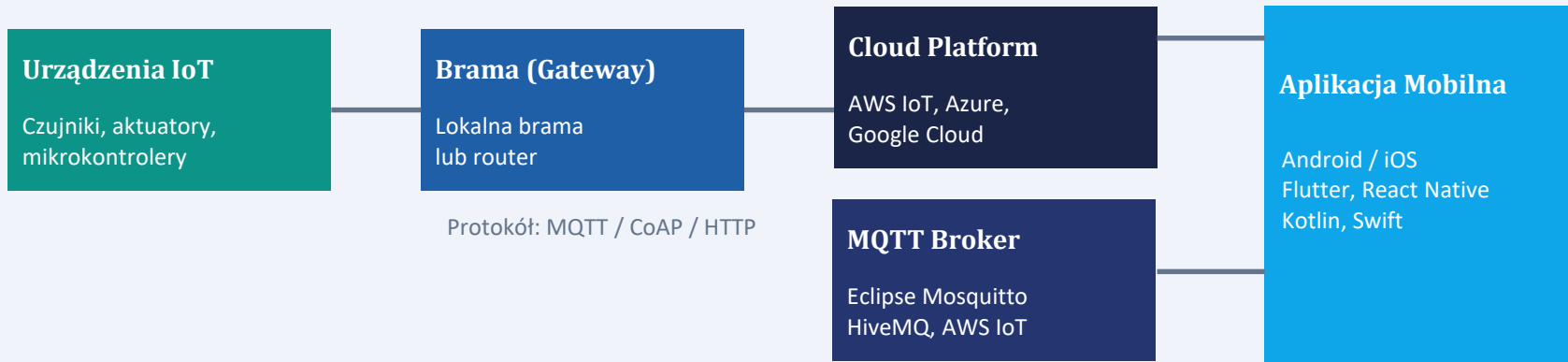
Zarządzanie urządzeniami

Provisioning, konfiguracja OTA, monitoring stanu urządzeń, zarządzanie aktualizacjami firmware.

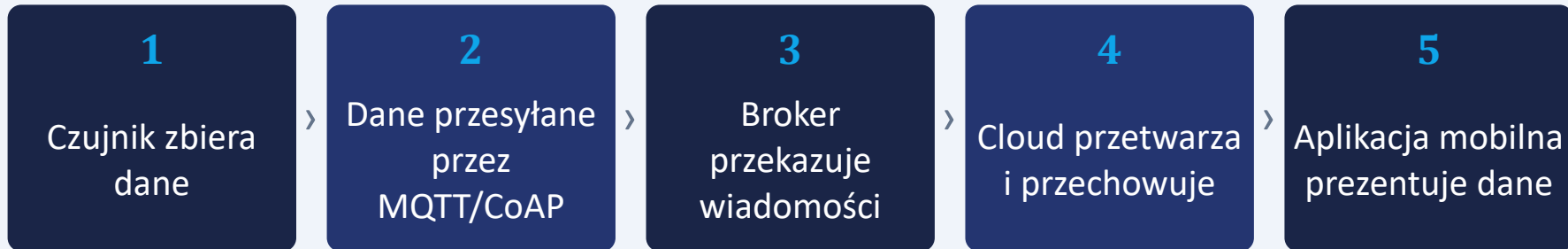
Bezpieczeństwo

Autentykacja użytkownika, autoryzacja dostępu do urządzeń, szyfrowanie komunikacji end-to-end.

Architektura Systemu IoT z aplikacją mobilną

Przepływ danych:

Protokoły komunikacji w IoT

Wybór protokołu determinuje wydajność, niezawodność i skalowalność całego systemu IoT

Protokół	Transport	Model	QoS	Zastosowanie IoT
MQTT	TCP	Pub/Sub	0, 1, 2	Telemetria, smart home, przemysł
CoAP	UDP	Request/Response	0, 1	Urządzenia z ograniczonymi zasobami
HTTP/REST	TCP	Request/Response	brak	API, integracje, webowe dashboardy
WebSocket	TCP	Full-duplex	brak	Real-time UI, streaming danych
AMQP	TCP	Pub/Sub + Queuing	0, 1, 2	Systemy korporacyjne, kolejki
DDS	UDP/TCP	Pub/Sub P2P	0–5	Robotyka, systemy krytyczne

★ Rekomendowany dla nowych projektów IoT: MQTT (lekki, asynchroniczny, obsługa słabego łącza)

MQTT: Message Queuing Telemetry Transport

Broker

Centralny serwer pośredniczący (Mosquitto, HiveMQ, AWS IoT Core). Zarządza topicami i subskrypcjami.

Publisher

Urządzenie IoT publikujące dane na dany temat (topic). Np. sensor/temperatura/salon.

Subscriber

Klient (app mobilna) subskrybujący topic. Odbiera wiadomości w trybie push.

QoS Levels

- 0 – at most once (fire & forget)
- 1 – at least once (potwierdzenie)
- 2 – exactly once (pełna gwarancja)

Przykład: Android (Kotlin + MQTT)

```
val client = MqttAndroidClient(
    context, "tcp://broker.hivemq.com:1883",
    MqttClient.generateClientId()
)
val opts = MqttConnectOptions()
opts.isCleanSession = true
client.connect(opts, null, object :
IMqttActionListener {
    override fun onSuccess(token: IMqttToken?) {
        client.subscribe("sensor/#", 1)
    }
})
client.setCallback(object : MqttCallback {
    override fun messageArrived(
        topic: String, msg: MqttMessage) {
        val payload = msg.toString()
        // aktualizuj UI
    }
})
```

Hierarchia tematów (Topic Tree)

```
home/ – korytarz/ – temp
      └─ ruch
salon/ – temp
      └─ wilgotnosc
kuchnia/ – temp
```

CoAP: Constrained Application Protocol

RFC 7252 — zaprojektowany specjalnie dla urządzeń embedded z ograniczonymi zasobami (RAM, CPU, energia)

MQTT vs CoAP

Cecha	MQTT	CoAP
Transport	TCP (niezawodny)	UDP (lekki, zawodny)
Model	Pub/Sub	Request/Response (REST-like)
Rozmiar nagłówka	2 bajty	4 bajty
Multicast	Nie	Tak (UDP multicast)
Observe	Subskrypcja na topic	CoAP Observe option (RFC 7641)
Energia	Wyższe zużycie	Niższe (UDP, uśpienie)

Kiedy używać CoAP?

Urządzenia z baterią → mała pamięć RAM (< 10 KB) → sieci z dużą utratą pakietów → wymagana multicast discovery

Urządzenia z baterią · RAM < 10 KB · Sieci z dużą utratą pakietów · Wymagana multicast discovery

REST API dla IoT: HTTP i RESTful Services

Projektowanie REST API dla systemów IoT wymaga szczególnej uwagi na skalowalność i efektywność danych

Typowe endpointy REST API dla IoT

```
GET /api/v1/devices
GET /api/v1/devices/{id}
POST /api/v1/devices/{id}/command
GET /api/v1/sensors/data
    ?from=2024-01-01&to=2024-12-31
    &deviceId=dev001
    &metric=temperature
GET /api/v1/devices/{id}/telemetry
    ?limit=100&offset=0
POST /api/v1/alerts/rules
PUT /api/v1/devices/{id}/config
DEL /api/v1/devices/{id}
```

Dobre praktyki REST dla IoT

Paginacja

limit/offset lub cursor-based. Niezbędne przy dużych zbiorach danych telemetrycznych

Kompresja

GZIP/Brotli — zmniejszenie danych do 80%, kluczowe dla urządzeń mobilnych

Wersjonowanie

URI versioning (/v1/, /v2/) — kompatybilność wsteczna podczas aktualizacji

Rate Limiting

Throttling żądań (np. 1000 req/min) — ochrona serwera przed przeciążeniem

HATEOAS

Linki nawigacji w odpowiedzi — samoopisowe API zmniejszające coupling

REST vs MQTT: HTTP jest lepszy dla operacji CRUD i integracji z systemami zewnętrznymi, natomiast MQTT przewyższa HTTP przy ciągłej teledetrii i urządzeniach z ograniczonymi zasobami.

WebSocket: komunikacja dwukierunkowa w czasie rzeczywistym

WebSocket (RFC 6455) umożliwia pełnodupleksową komunikację przez pojedyncze połączenie TCP, idealne dla real-time dashboardów IoT.

Nawiązanie połączenia WebSocket

1. HTTP Upgrade Request

GET /ws HTTP/1.1

Upgrade: websocket

Connection: Upgrade

Sec-WebSocket-Key: dGhIHNhbXBsZQ==

2. Server 101 Switching

HTTP/1.1 101 Switching Protocols

Upgrade: websocket

Sec-WebSocket-Accept: s3pPL...

3. Full-duplex channel

Obie strony mogą wysyłać ramki WebSocket w dowolnej chwili bez nowych żądań HTTP

Implementacja w Kotlin (OkHttp)

```
val client = OkHttpClient.Builder()
    .readTimeout(0, TimeUnit.MILLISECONDS)
    .build()

val request = Request.Builder()
    .url("wss://iot-hub.example.com/ws")
    .build()

val ws = client.newWebSocket(request,
    object : WebSocketListener() {
        override fun onMessage(
            ws: WebSocket, text: String) {
            val data = Json.decodeFromString
                <SensorData>(text)
            _uiState.value = UiState.Data(data)
        }
        override fun onFailure(
            ws: WebSocket, t: Throwable,
            response: Response?) {
            // reconnect logic
        }
    })
// Wysłanie komendy
ws.send("""{"cmd": "setTemp", "val": 22}""")
```

Bluetooth Low Energy (BLE): łączność krótkiego zasięgu

BLE (Bluetooth 4.0+) jest dominującym protokołem dla IoT krótkiego zasięgu: wearables, czujniki medyczne, smart home.

Model GATT (Generic Attribute Profile)

Profile

Zestaw usług dla danego zastosowania (HR Profile, Battery Service, Custom IoT Profile)

Service

Zestaw powiązanych charakterystyk — identyfikowany przez UUID (np. 0x180D = Heart Rate Service)

Characteristic

Pojedyncza wartość danych — odczyt (Read), zapis (Write), powiadomienia (Notify, Indicate)

Descriptor

Metadane charakterystyki — CCCD (włączenie notyfikacji), User Description, Format

Skanywanie i połączenie (Android)

```
// Skanowanie BLE
val scanner =
    bluetoothAdapter.bluetoothLeScanner
val settings = ScanSettings.Builder()

    .setScanMode(SCAN_MODE_LOW_LATENCY).build()
scanner.startScan(null, settings, callback)

// Połączenie z urządzeniem
device.connectGatt(context, false, object
    : BluetoothGattCallback() {
    override fun onServicesDiscovered(
        gatt: BluetoothGatt, status: Int) {
        val svc = gatt.getService(SENSOR_UUID)
        val char =
            svc.getCharacteristic(TEMP_UUID)

        gatt.setCharacteristicNotification(char, true)
    }
    override fun onCharacteristicChanged(
        gatt: BluetoothGatt,
        char: BluetoothGattCharacteristic) {
        val temp =
            char.getIntValue(FORMAT_SINT16, 0)
        updateTemperatureUI(temp / 100.0f)
    }
})
```

BLE vs Classic Bluetooth: BLE zużywa ~10× mniej energii, zasięg do 100 m (BLE 5.0), przepustowość do 2 Mbps.

Technologie łączności bezprzewodowej w IoT

Wi-Fi 802.11

Zasięg: 50–100 m

Pasmo: do 9.6 Gbps (Wi-Fi 6)

Energia: Wysokie

Kamery IP, bramy sieciowe, routery IoT, urządzenia strumieniujące wideo

Z-Wave

Zasięg: 30 m (max 4 hopy)

Pasmo: 100 kbps

Energia: Niskie

Smart home — mniejsze zakłócenia od Wi-Fi, dedykowany ekosystem (do 232 urządzeń)

LoRaWAN

Zasięg: do 15 km

Pasmo: 0.3–50 kbps

Energia: Ekstremalnie niskie

Monitoring infrastruktury, rolnictwo precision, smart city, urządzenia bateryjne na lata

Zigbee (802.15.4)

Zasięg: 10–100 m (mesh)

Pasmo: 250 kbps

Energia: Bardzo niskie

Smart home (żarówki, zamki, czujniki), siatki mesh, Philips Hue, Amazon Echo Plus

Thread (OpenThread)

Zasięg: Mesh — wiele hopów

Pasmo: 250 kbps

Energia: Bardzo niskie

Matter (Apple/Google/Amazon) — nowy standard smart home, urządzenia IPv6-native

NB-IoT / LTE-M

Zasięg: Sieć komórkowa

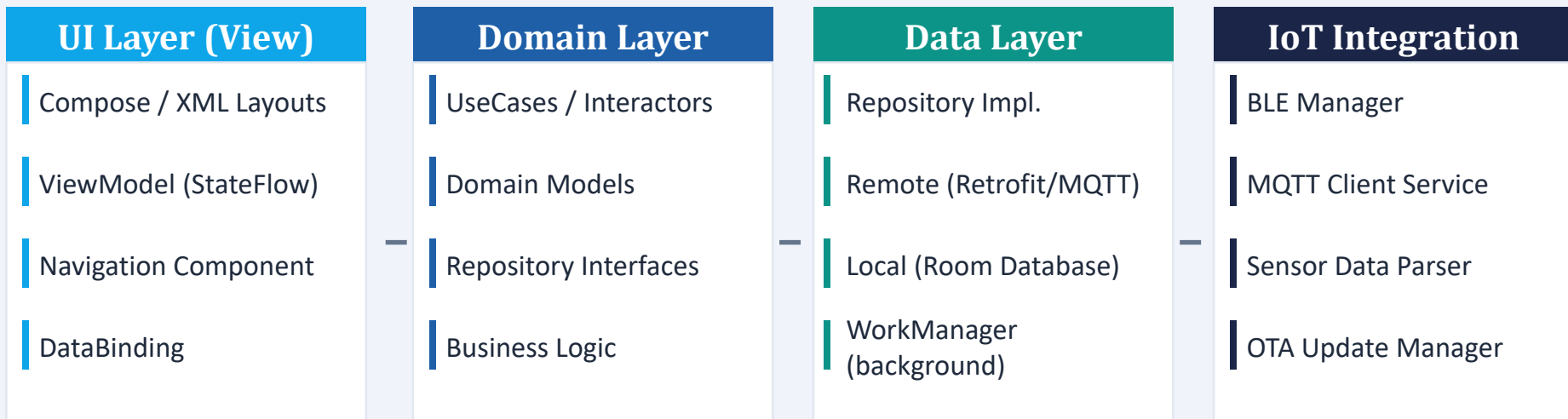
Pasmo: 200 kbps / 1 Mbps

Energia: Niskie–średnie

Liczniki mediów, tracking pojazdów, monitoring obszarów bez Wi-Fi

Android Development dla IoT: architektura MVVM

Rekomendowana architektura aplikacji Android IoT oparta na Jetpack i Clean Architecture

Kluczowe biblioteki Jetpack dla IoT

iOS Development dla IoT, Swift i Apple Frameworks

Frameworki Apple dla IoT

HomeKit

Oficjalne API Apple dla smart home — bezpieczna komunikacja z urządzeniami certyfikowanymi przez Apple (MFi)

CoreBluetooth

BLE scanning, pairing, GATT services discovery — pełna kontrola połączeń BLE na poziomie systemu

Network.framework

TLS, TCP/UDP sockets, WebSocket — zastępuje BSD sockets nowoczesnym Swift API

Combine / async-await

Reaktywne strumienie danych z urządzeń IoT, asynchroniczne operacje sieciowe (URLSession async)

Core Data + CloudKit

Lokalne przechowywanie danych telemetrycznych + synchronizacja z iCloud

Przykład CoreBluetooth (Swift)

```
class IoTManager: NSObject, CBCentralManagerDelegate,
    CBPeripheralDelegate {
    var centralManager: CBCentralManager!
    var peripheral: CBPeripheral?
    let sensorServiceUUID = CBUUID(string: "180D")
    let tempCharUUID = CBUUID(string: "2A1C")

    func centralManagerDidUpdateState(
        _ central: CBCentralManager) {
        if central.state == .poweredOn {
            central.scanForPeripherals(
                withServices: [sensorServiceUUID])
        }
    }

    func peripheral(_ peripheral: CBPeripheral,
        didUpdateValueFor char: CBCharacteristic,
        error: Error?) {
        if let data = char.value {
            let temp = data.withUnsafeBytes {
                $0.load(as: Int16.self)
            }
            DispatchQueue.main.async {
                self.temperature = Double(temp) / 100.0
            }
        }
    }
}
```

Programowanie Cross-Platform dla IoT: Flutter i React Native

Jedna baza kodu dla Android i iOS — kluczowe zalety przy ograniczonych zasobach zespołowych

Flutter (Dart)

- Silnik Skia/Impeller — własne renderowanie
- Hot reload — szybkie iteracje
- flutter_blue_plus (BLE)
- mqtt_client package
- Doskonała wydajność UI
- Rosnące wsparcie IoT ecosystem

React Native (JS/TS)

- Bridge → JSI → Native Modules
- Ogromny ekosystem npm
- react-native-ble-plx
- Łatwiejsze dla web developerów
- Hermes engine (szybki JS)
- Expo — szybki start projektu

Kotlin Multiplatform

- Współdzielona logika biznesowa
- Native UI (Compose/SwiftUI)
- Ktor klient HTTP/WebSocket
- 100% dostęp do natywnych API
- Najlepszy wybór dla krytycznych zastosowań
- Wsparcie JetBrains + Google

Wskazówka: Dla projektu z intensywnym BLE i wymaganą wysoką wydajnością → Flutter lub KMP. Dla szybkich prototypów i dużych zespołów webowych → React Native.

Przetwarzanie Danych z Czujników w aplikacji mobilnej

Pipeline przetwarzania danych IoT:

1. Odbiór

BLE Callback / MQTT onMessage /
WebSocket onMessage

2. Parsowanie

Deserializacja JSON/Protocol
Buffers/CBOR → obiekt domenowy

3. Walidacja

Zakres wartości, timestamp,
integralność danych, outlier
detection

4. Filtrowanie

Kalmański, moving average,
Savitzky-Golay — redukcja szumu

5. Agregacja

Min/Max/Avg w oknie czasowym,
downsampling przed wizualizacją

6. Wizualizacja

Wykres real-time (MPAndroidChart,
Charts dla iOS), dashboard

Kluczowe formaty serializacji: JSON (czytelny, duże rozmiary) · Protocol Buffers (kompaktowy, schematowany) · CBOR (binarny JSON, standardowy dla CoAP) · MessagePack (wydajny)

Edge Computing w aplikacjach mobilnych IoT

Przetwarzanie danych bliżej źródła. Na urządzeniu mobilnym lub lokalnej bramie, zamiast w chmurze

Zalety edge computing dla IoT

Niskie opóźnienie

Przetwarzanie lokalne → latencja < 10 ms vs. 50-200 ms dla chmury — krytyczne dla sterowania w czasie rzeczywistym

Praca offline

Aplikacja działa bez połączenia z internetem — lokalna baza danych buforuje dane, synchronizacja przy przywróceniu łączności

Prywatność danych

Wrażliwe dane (np. medyczne) nie opuszczają lokalnej sieci — zgodność z RODO

Oszczędność pasma

Przesyłanie tylko zagregowanych wyników lub anomalii zamiast surowych danych — redukcja kosztów transmisji

ML na urządzeniu (TensorFlow Lite)

```
// Anomaly detection na urządzeniu
val model = TFLiteModel.newInstance(
    context, "anomaly_detector.tflite")

fun detectAnomaly(sensorData: FloatArray)
    : Boolean {
    val input = TensorBuffer.createFixedSize(
        intArrayOf(1, sensorData.size),
        DataType.FLOAT32)
    input.loadArray(sensorData)

    val outputs = model.process(input)
    val score =
        outputs.outputFeature0AsFloatArray

    return score[0] > ANOMALY_THRESHOLD
}
// Zwalniam zasoby
model.close()
```

Detekcja anomalii

Modele klasyfikacji

Przetwarzanie obrazu

Object detection (YOLO)

NLP na urządzeniu

Rozpoznawanie komend

Platformy Chmurowe dla IoT: AWS, Azure, Google Cloud

AWS IoT Core

- IoT Core — MQTT/HTTP broker
- Greengrass — edge computing
- IoT Analytics — przetwarzanie
- IoT Device Defender — security
- AWS Lambda — serverless

SDK: `aws-iot-device-sdk-android`

Azure IoT Hub

- IoT Hub — centralny broker
- IoT Edge — local processing
- Digital Twins — wirtualne modele
- Azure Stream Analytics
- Time Series Insights

SDK: `azure-iot-sdk-java` (Android)

Google Cloud IoT

- Cloud IoT Core (→ deprecated)
- Pub/Sub — messaging
- BigQuery — analityka
- Vertex AI — ML pipeline
- Firebase Realtime Database

SDK: `google-cloud-iot-core` + Firebase

Kluczowe kryteria wyboru platformy IoT

- Liczba urządzeń i skalowalność
- Koszt (per-message vs. flat fee)
- Geolokalizacja danych (RODO)
- Obsługiwane protokoły
- SLA i dostępność

Integracja aplikacji z chmurą: wzorce i architektura

Direct MQTT Connection

Aplikacja mobilna łączy się bezpośrednio z brokerem MQTT (AWS IoT Core, HiveMQ Cloud). Prosta implementacja, ale wymaga zarządzania połączeniem w tle i obsługi reconnect.

✓ Niskie opóźnienia, real-time

✗ Bateria, zarządzanie połączeniem

REST + WebSocket Hybrid

REST API dla operacji CRUD i historycznych danych. WebSocket lub SSE (Server-Sent Events) dla live updates. Łatwe cachowanie przez CDN.

✓ Cacheable, skalowalny

✗ Wyższe opóźnienia niż MQTT

Firestore Realtime / Firestore

Firestore jako pośrednik — Cloud Functions reagują na dane IoT w MQTT i zapisują do Firestore. Aplikacja używa Firestore SDK z lokalnym cache offline.

✓ Offline first, prosty SDK

✗ Vendor lock-in Google

Wybór wzorca zależy od wymagań:

latencja krytyczna → MQTT Direct | łatwy start → Firestore | skalowalność enterprise → REST+WS

Zagrożenia i ochrona aplikacji mobilnych IoT

"Security by Design" — bezpieczeństwo wbudowane od początku projektu, nie dodane na końcu

⚠ Zagrożenia

Man-in-the-Middle

Przechwycenie niezaszyfrowanej komunikacji MQTT/HTTP między app, a brokerem

Device Spoofing

Fałszywe urządzenie podszywające się pod legalny sensor w sieci IoT

Replay Attack

Ponowne wysłanie przechwyconych pakietów sterowania urządzeniem

Insecure Storage

Tokeny i certyfikaty w logach, SharedPreferences bez szyfrowania

OTA Poisoning

Podmiana firmware podczas aktualizacji Over-the-Air

✓ Środki ochrony

TLS 1.3 + MQTT over TLS

Szyfrowanie E2E, weryfikacja certyfikatu serwera (certificate pinning)

Mutual TLS (mTLS)

Certyfikaty X.509 dla każdego urządzenia, obustronnieowe uwierzytelnienie

Timestamp + Nonce

Każda wiadomość zawiera timestamp i jednorazowy nonce, blokuje replay

Android Keystore / iOS Secure Enclave

Przechowywanie kluczy w hardware — niedostępne dla innych aplikacji

Podpis cyfrowy firmware

Weryfikacja podpisu ECDSA przed instalacją aktualizacji

Autentykacja i autoryzacja w systemach IoT

Metody uwierzytelniania:

Username/Password + TLS

Podstawowa metoda — niewystarczająca dla produkcji. Hasła muszą być silne i przechowywane jako hash (bcrypt).

API Key / Token

Statyczny klucz przypisany do urządzenia. Prosty, ale bez expiry i trudny do rotacji w dużych flotach.

JWT (JSON Web Tokens)

Tokeny z expiry, podpisane kluczem (RS256/ES256). Aplikacja mobilna przechowuje refresh token, wymienia na access token.

OAuth 2.0 / OIDC

Delegacja uprawnień — użytkownik autoryzuje apkę do dostępu do swoich urządzeń bez podawania hasła.

mTLS + X.509 Certs

Certyfikaty per urządzenie — gold standard dla produkcji IoT. AWS IoT Core, Azure IoT Hub.

JWT Flow w aplikacji mobilnej:

- 1 Login (email/pwd) → Auth Server
- 2 Serwer zwraca access_token (1h) + refresh_token (30d)
- 3 App dołącza Bearer token do każdego żądania HTTP / MQTT username
- 4 Po wygaśnięciu: refresh_token → nowy access_token
- 5 Refresh token rotacja — zmniejsza ryzyko kradzieży

Role-Based Access Control (RBAC)

Admin

Pełny dostęp + zarządzanie flotą

Operator

Sterowanie i monitoring

Viewer

Tylko odczyt danych

Persystencja danych i synchronizacja offline-first

Aplikacje IoT muszą działać przy słabym lub braku połączenia — strategia offline-first jest kluczowa

Lokalne bazy danych:

Room (Android)

SQLite wrapper z walidacją schema w compile-time, obsługa Flows dla reaktywnych zapytań, migracje

Core Data (iOS)

Managed Object Context, persistent stores, NSFetchedResultsController do reaktywnych list

SQLite.swift / GRDB

Cross-platform (KMP), typesafety, FTS (full-text search) dla historii danych IoT

Realm Database

Mobilna baza obiektowa — szybka, reaktywna, z synchronizacją Atlas Sync (MongoDB)

Strategia synchronizacji:

```
// Offline queue pattern (Kotlin)
class IoTDataRepository(
    private val localDb: SensorDao,
    private val remoteApi: IoTApiService,
    private val networkMonitor: NetworkMonitor
) {
    fun saveMeasurement(data: SensorData) {
        localDb.insert(data.copy(synced = false))
        if (networkMonitor.isConnected) {
            syncPending()
        }
    }

    private fun syncPending() {
        val unsynced = localDb.getUnsynced()
        unsynced.forEach { data ->
            remoteApi.upload(data).onSuccess {
                localDb.markSynced(data.id)
            }
        }
    }
}
```

Wzorce konfliktu synchronizacji

Last-Write-Wins

CRDT

Server-Authoritative

Serwer rozstrzyga

Przetwarzanie w tle i powiadomienia push w IoT

Android: Background Processing

Foreground Service

MQTT connection utrzymywana przez Foreground Service — widoczna notyfikacja wymagana przez OS. Najlepsza opcja dla ciągłego IoT.

WorkManager

Zadania periodyczne (synchronizacja, raportowanie). Gwarancja wykonania nawet po restarcie. Obsługuje Doze Mode.

AlarmManager

Dokładne timingi (np. próbkowanie co 1 min). Wymaga pozwolenia SCHEDULE_EXACT_ALARM (Android 12+).

JobScheduler

Elastyczne warunki (sieć, ładowanie). Wbudowany w system — nie wymaga Wake Locks.

iOS: Background Modes

Background Fetch

System wywołuje apkę co jakiś czas (≥ 15 min) — ograniczone, system decyduje o częstotliwości

Push to Sync (Silent Push)

Serwer wysyła APNs silent notification → apka budzi się i synchronizuje (30s limit)

Background URLSession

Pobieranie/wysyłanie dużych danych w tle — transfer kontynuowany po zawieszeniu apki

CoreBluetooth CBManager

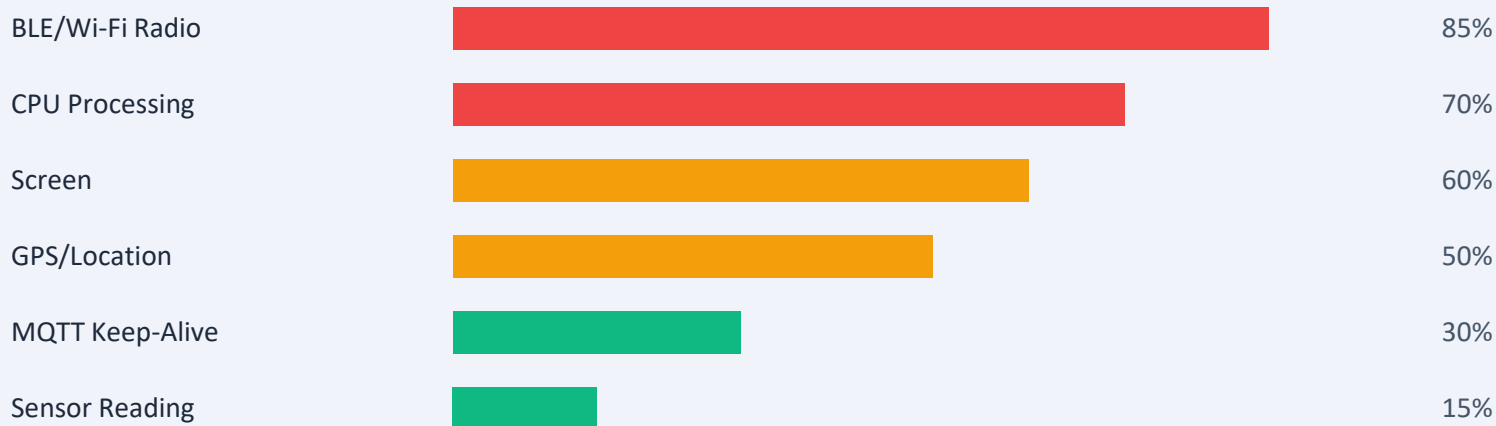
Stan.restoration — odtworzenie połączeń BLE po restarcie apki, stała łączność z urządzeniami

Push Notifications dla IoT — FCM (Android) / APNs (iOS): alerty progowe, alarmy bezpieczeństwa, statusy urządzeń, raporty agregowane

Optymalizacja zużycia energii w aplikacjach IoT

Urządzenia IoT są często zasilane bateryjnie — optymalizacja energetyczna jest wymaganiem niefunkcyjnym pierwszej klasy

Główne konsumenci energii

Techniki optymalizacji

- Adaptive polling — rzadsze próbkowanie gdy dane stabilne
- Batch uploads — grupowanie danych i wysyłka rzadko
- BLE connection interval tuning — dłuższe interwały przy nieaktywności
- Data compression przed transmisją — mniejsze pakiety

Projektowanie UX/UI dla aplikacji mobilnych IoT

Dobre UI/UX dla IoT musi priorytetyzować szybkość dostępu do informacji krytycznych i intuicyjność sterowania

① Hierarchia informacji

Krytyczne alerty na pierwszym planie.
Dashboard ze statusem wszystkich urządzeń na głównym ekranie. Szczegóły na 2. poziomie nawigacji.

② Status w czasie rzeczywistym

Wskaźniki online/offline dla każdego urządzenia. Timestamp ostatniego odczytu. Animowane zmiany wartości (nie tylko suche liczby).

③ Kontrolki dotykowe

Przyciski sterowania minimum 44×44dp (Android) / 44pt (iOS). Toggle switches zamiast pól tekstowych dla stanu ON/OFF.

④ Obsługa błędów

Wyraźna informacja o utracie połączenia.
Pokazuj ostatnią znaną wartość z timestampem.
Retry mechanizm z exponential backoff.

⑤ Powiadomienia kontekstowe

Alerty z kontekstem — nie tylko 'Alarm!' ale 'Temperatura w salonie: 38°C (próg: 30°C) — 14:32'. Możliwość wyciszenia z ekranu powiadomienia.

⑥ Dark Mode i dostępność

Dark Mode ważny dla urządzeń przemysłowych (słaby kontrast w jasnych warunkach). Wsparcie TalkBack/VoiceOver, minimalny kontrast 4.5:1.

Strategie i narzędzia testowania aplikacji IoT

Piramida testów IoT: testy jednostkowe dominują, integracyjne pokrywają protokoły, E2E walidują scenariusze użytkownika

E2E Tests

Espresso, UI Automator (Android)
XCUITest (iOS), Maestro

Integration Tests

MockWebServer (OkHttp), WireMock, Fake MQTT broker (Mosquitto in-memory)

Unit Tests

JUnit5 + Mockito (Android), XCTest + Quick/Nimble (iOS), Kotlin Coroutines TestScope

Specyfika testowania IoT

Symulacja urządzeń

Wirtualny sensor w Dockerze z MQTT, generowanie danych testowych

Testy połączenia

Symulacja utraty sieci, wolnego łącza (Charles Proxy, tc netem)

Testy protokołów

Walidacja poprawności wiadomości MQTT/CoAP, sprawdzanie QoS

Testy bezpieczeństwa

Penetration testing (OWASP Mobile), Zed Attack Proxy (ZAP)

Zarządzanie flotą urządzeń IoT z aplikacji mobilnej

Device Management obejmuje cały lifecycle urządzenia — od provisioning po decommissioning

Provisioning (QR Code / BLE)

Użytkownik skanuje QR kod na urządzeniu → aplikacja wysyła dane Wi-Fi i certyfikat X.509 przez BLE (secure channel) → urządzenie łączy się z brokerem IoT. Użycie: AWS IoT Just-in-Time-Provisioning.

Over-The-Air (OTA) Update

Aplikacja mobilna pobiera manifest aktualizacji z serwera (wersja, URL, hash SHA-256 firmware). Weryfikacja podpisu cyfrowego. Wysłanie URL przez MQTT do urządzenia. Monitorowanie postępu w czasie rzeczywistym.

Remote Diagnostics

Shadow Device / Device Twin — wirtualna kopia stanu urządzenia w chmurze. Różnica między stanem reported (rzeczywistym) a desired (oczekiwanym) uruchamia akcję naprawczą. Logi urządzeń przez MQTT diagnostics topic.

Fleet Analytics

Dashboard z agregowanymi statystykami: dostępność urządzeń (%), średnia latencja, liczba błędów, zużycie baterii floty. Alerty gdy > X% urządzeń offline. Eksport danych CSV/PDF z aplikacji.

Case Study 1: Aplikacja Smart Home z IoT

Architektura systemu

Urządzenia

Czujniki temp/wilg (Zigbee), żarówki Hue, zamek Z-Wave, kamera IP, termostat Z-Wave

Hub lokalny

Raspberry Pi 4 + Home Assistant + Mosquitto MQTT Broker. Brama do chmury przez VPN.

Chmura

AWS IoT Core jako MQTT broker w chmurze, DynamoDB (historia), Lambda (automatyzacje), SNS (alerty)

Aplikacja mobilna

Flutter — Android + iOS z jednej bazy kodu. Material You design. Offline support z Hive DB.

Funkcjonalności i wyzwania

Zaimplementowane funkcje:

- Dashboard z wszystkimi urządzeniami (live status)
- Automatyzacje (jeśli temp > 25°C → włącz AC)
- Historia danych — wykresy 24h / 7d / 30d
- Geofencing — auto zamykanie zamka po wyjeździe
- Widżety ekranu głównego (Android 12+)

Napotkane wyzwania

⚠ Heterogeniczność protokołów:

Rozwiązanie: Home Assistant jako universal translator

⚠ Latencja przez VPN:

Rozwiązanie: lokalne MDNS discovery + direct LAN fallback

⚠ Zarządzanie baterią:

Rozwiązanie: adaptacyjne interwały polling + push only dla alertów

Case Study 2: Przemysłowy system monitoringu maszyn (IIoT)

System monitoringu parku maszynowego fabryki - 500 maszyn, 15 000 czujników, 200 TB danych/rok

<5 ms

Latencja
alertów

99.99%

Dostępność
systemu

40%

Redukcja
awarii

18 mies.

ROI
projektu

Stos technologiczny

Czujniki → PLC → OPC-UA → MQTT Gateway → AWS IoT Core

TimescaleDB (PostgreSQL + time-series) dla danych historycznych

Apache Kafka dla event streaming (anomalie, alerty)

TensorFlow Lite — predictive maintenance modele na tablet Android

React Native tablet app — operator panel z AR overlay (kamera)

Kluczowe wnioski z projektu

Protocol translation krytyczny

OPC-UA, Modbus, PROFINET - każdy PLC mówi innym językiem. Gateway jest kluczowy.

Edge ML opłacalne

Detekcja anomalii na urządzeniu zmniejsza transmisję do chmury o 95%. Koszt: model 2 MB.

Security compliance

ISO 27001 + IEC 62443; regulatorzy przemysłowi wymagają formalnego audytu bezpieczeństwa.

Crew training kluczowy

Najlepszy system nie zadziała bez przeszkolonego personelu. 3-miesięczny plan wdrożenia.

Trendy i Podsumowanie

Matter Standard

Nowy unified protocol (Apple/Google/Amazon/Samsung) — jeden ekosystem smart home

AI/ML na urządzeniu

TFLite, CoreML, LiteRT — coraz potężniejsze modele działające offline na mobile

5G + NB-IoT

Ultra-niska latencja 5G dla krytycznych zastosowań, NB-IoT dla masowych deploymentów

Digital Twins

Wirtualne repliki urządzeń fizycznych — symulacja, predykcja awarii, optymalizacja

Edge AI Chips

Apple Neural Engine, Google Edge TPU, ARM Ethos — dedykowany hardware AI na urządzeniach

WebAssembly IoT

WASM jako universal runtime — jedna logika biznesowa na mikrokontrolery, mobile i cloud

Kluczowe wnioski wykładu:

- MQTT + TLS = fundament bezpiecznej komunikacji IoT dla aplikacji mobilnych
- Architektura MVVM/Clean Architecture z offline-first to standard produkcyjny
- Edge computing i ML on-device zmniejszają latencję i koszty transmisji
- Security by Design — bezpieczeństwo od pierwszego dnia projektu, nie na końcu

Pytania, dyskusja i koniec